

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТОКМАЦЬКИЙ МЕХАНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. директора

ВСП «Токмацький механічний фаховий коледж
НУ «Запорізька політехніка»

Руслан КОШЕЛЮК

«01» грудня 2022 року

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ
ТА ІНШИХ ВИДІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ТОКМАЦЬКИЙ МЕХАНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Розглянуто та прийнято на засіданні Педагогічної ради

Протокол від « 01 » грудня 2022р. № 1

Запоріжжя, 2022

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	4
3. ПРИНЦИПИ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ КОЛЕДЖЕМ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ.....	5
4. РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА В НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ....	6
5. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ФАКТУ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	8
6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про запобігання академічному плагіату та іншим видам академічної доброчесності в освітній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Відокремленого структурного підрозділу «Токмацький механічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – Коледж) створено на підставі законодавства України, Положення про Коледж, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Коледжі, українського і міжнародного досвіду запобігання плагіату.

1.2 Це Положення:

- регулює застосування загальних засад та правил наукової етики, академічної доброчесності в письмових роботах та наукових дослідженнях здобувачів освіти Коледжу;

- визнає академічну й професійну етику та повагу до авторських прав ключовими засадами організації освітнього процесу й науково-дослідної роботи та покликане сприяти впровадженню практики належного цитування шляхом закріплення визначення поняття та форм плагіату, інших видів порушень академічної доброчесності, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів академічного плагіату, а також наслідків його вчинення в межах Коледжу;

- має на меті підвищення якості організації освітнього процесу, рівня дисципліни здобувачів освіти при виконанні навчальних завдань у вигляді письмових робіт, а також забезпечення дотримання здобувачами освіти Коледжу вимог щодо оформлення письмових робіт і наукових досліджень та встановлення відповідальності за їхнє порушення.

2. ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1 Академічним плагіатом вважається – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.2 Серед інших видів порушень академічної доброчесності, окрім академічного плагіату, слід згадати такі:

– *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

– *фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;

– *списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– *обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– *хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– *необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

– надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання

результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

– вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

3. ПРИНЦИПИ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ КОЛЕДЖЕМ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

3.1 Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про Коледж, Кодексу честі Коледжу, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Коледжі, самостійність виконання всіх навчальних завдань є одним із засадничих підходів до організації освітнього процесу. Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень володіння знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, а також дотримуватись законодавства України, Положення про Коледж, Кодексу честі Коледжу, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Коледжі та інших положень, моральних та етичних норм щодо авторських прав інших осіб.

3.2 Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.3 У разі підтвердження призначеним експертом чи експертною комісією факту академічного плагіату або інших порушення академічної доброчесності, здобувачу освіти виноситься догана із занесенням в особову справу.

3.4 Якщо здобувач освіти списував під час іспиту чи під час проведення інших форм семестрового контролю або представив індивідуальну роботу (реферат, курсову, кваліфікаційну роботу тощо), яка є академічним плагіатом або містить елементи плагіату, або допустив інші види порушення академічної доброчесності, він повинен повторно скласти іспит або виконати повторно індивідуальне завдання.

3.5 Якщо спроба списування, академічного плагіату або інших видів порушень академічної доброчесності повториться знову, здобувача освіти відраховують з Коледжу або ж позбавляють диплома. Рішення про ненадання диплома приймає Педагогічна рада Коледжу.

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА В НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1 Профілактика академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності в освітньому процесі Коледжу здійснюється шляхом:

– формування, видання та розповсюдження серед здобувачів освіти методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмовій роботі матеріали;

– запровадження у рамках ознайомчих та/чи професійно-орієнтованих курсів на першому році освітніх програм модулів з основ наукового письма та

дослідницької роботи з вивченням вимог до написання письмових робіт та особливою увагою до принципів самостійної роботи над письмовими завданнями, коректного застосування інформації з інших джерел та уникнення академічного плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;

- інформування викладачів, що вони, як керівники курсових і кваліфікаційних робіт, несуть персональну відповідальність за недопущення здобувачами освіти академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності;

- повідомлення здобувачів освіти про це Положення та наслідки вчинення академічного плагіату, інших видів порушень академічної доброчесності, що ним передбачені, під час підписання угоди з Коледжу;

- забезпечення доступу кожному здобувачу освіти Коледжу до повної версії цього Положення на вебсторінці Коледжу;

- проведення заходів просвітницького, навчально-виховного та іншого характеру.

4.2 Під час планування навантаження та формулювання письмових завдань для здобувачів освіти навчально-методичному відділу, , дирекціям інститутів, дирекціям коледжів, кафедрам та викладачам Коледжу рекомендується:

- замінити реферативні письмові роботи альтернативними творчими завданнями, що сприяють самостійному підходу здобувача освіти до їхнього виконання, зокрема: тезами, есе, рецензіями, оглядами літератури, підготовкою презентацій тощо;

- розглядати можливість заміни однієї об'ємної письмової роботи в межах курсу кількома меншими за обсягом;

- розраховувати обсяг письмових робіт із врахуванням навантаження на здобувачів освіти за іншими курсами;

- розмежувати завдання за рівнем складності для здобувачів освітніх програм;

- вимагати від здобувачів освіти представлення на кафедрах письмових

робіт не менше ніж за 20 днів до їхнього публічного захисту.

5. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ФАКТУ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ІНШИХ ВИДІВ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 Встановлення факту академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності

5.2 Викладач, оцінюючи письмову роботу здобувача освіти і зафіксувавши наявність академічного плагіату або іншого порушення академічної доброчесності, зобов'язаний не зарахувати дану роботу, оцінивши її в «нуль» балів, та письмово поінформувати протягом двох робочих днів про виявлений факт академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності завідувача випускової кафедри та завідувача кафедри, яка забезпечує викладання даного курсу, а також ставить до відома адміністрацію.

5.3 Курсові та кваліфікаційні роботи, в яких виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускаються до захисту.

5.4 Здобувач освіти подає завідувачу відділення заяву з проханням про перевірку наявності чи відсутності факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності в письмовій формі. Заява має містити коротке письмове пояснення суті справи, контактну інформацію, підпис заявника та дату подання. До тексту заяви додається копія роботи, яка розглядається. Без зазначених документів заява до розгляду не приймається.

5.5 Протягом двох робочих днів після отримання заяви завідувач відділення призначає викладача чи групу викладачів для перевірки матеріалів щодо встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності. Термін перевірки становить не більше п'яти днів з моменту одержання доручення.

5.6 На викладача-експерта (групу викладачів) покладається обов'язок

зібрати і дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки та, у разі необхідності, заслухати пояснення здобувача освіти, робота якого перевіряється, та викладача, який зафіксував факт академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності.

5.7 Викладач представляє завідувачеві кафедри та деканату/дирекції в письмовій формі висновок про результати перевірки щодо наявності чи відсутності достатніх підстав для встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності.

5.8 За поданням завідувача відділення директор Коледжу на підставі висновку експерта ухвалює остаточне рішення про наявність чи відсутність факту академічного плагіату або інших видів порушень академічної доброчесності в роботі та доводить його до відома здобувача освіти, а також студентського самоврядування.

5.9 Завідувач відділення, який забезпечує викладання навчальної дисципліни, передає директору Коледжу подання щодо застосування заходів впливу до здобувача освіти, в роботі якого встановлено факт академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності.

5.10 Академічна відповідальність у випадку встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності:

5.11 До здобувача освіти Коледжу у випадку встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності може бути застосовано такі заходи впливу:

- письмові попередження, догана директора Коледжу;
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Коледжем пільг з оплати навчання.

5.12 Наявність не менше двох фактів академічного плагиату або іншого виду порушення академічної доброчесності здобувачем освіти є підставою для його відрахування з Коледжу, рішення про яке приймається директором за відповідним поданням завідувача відділення та, за потреби, висновком Комісії з питань етики та академічної доброчесності Коледжу.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Це Положення набирає чинності з дня його затвердження на Педагогічній раді Коледжу.

6.2 З метою забезпечення ефективності застосування цього Положення заступник директора з навчально-виховної роботи наприкінці навчального року готує стислий висновок щодо практики його реалізації, який може містити рекомендації щодо внесення змін та доповнень. Такий висновок виноситься на розгляд Педагогічної ради Коледжу для подальшого розгляду та ухвалення відповідного рішення.

Розроблено:

**Заступник директора
з навчально-виховної роботи**

Юлія КРАВЧЕНКО